

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000023

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-01-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ про видачу диплома №113/ОД від 16.03.2026

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пекарчук Альона Володимирівна

2. Alona V. Pekarchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-1100-8240

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 2078 Право

Дата захисту: 26-02-2026

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача: Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти

Код за ЄДРПОУ: 40927307

Місцезнаходження: вул. Бориса Грінченка, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11676

Повне найменування юридичної особи: Пенітенціарна академія України

Код за ЄДРПОУ: 08571788

Місцезнаходження: вул. Гонча, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Пенітенціарна академія України

Код за ЄДРПОУ: 08571788

Місцезнаходження: вул. Гонча, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15

Тема дисертації:

1. Правосуддя в умовах правовладдя: конституційно-правовий аспект
2. Justice Under the Rule of Law: Constitutional and Legal Aspect

Реферат:

1. У дисертації висвітлюється конституційно-правовий аспект правосуддя в умовах правовладдя. Обґрунтовано низку положень з удосконалення національного права в сфері організації та функціонування системи правосуддя. Наголошено, що існуючі наукові розробки питання ефективності правосуддя формують теоретичне підґрунтя для подальшого розвитку як теорії, так і практики правовладдя. Вони дозволяють осмислити ключові принципи, такі як незалежність судової влади, справедливе судочинство та підзвітність. Важливим результатом таких досліджень є пропозиції з вдосконалення правозастосовної практики, зокрема усунення законодавчих прогалин та вдосконалення процедур. Однак перманентні суспільні та технологічні зміни створюють нові виклики для судової системи, що вимагають постійного аналізу. Необхідність адаптації судової системи до сучасних реалій підкреслює значення належного конституційно-правового забезпечення. Стабільність та відповідність судової системи сучасним викликам безпосередньо залежать від конституційно-правового регулювання. Запропоновано науковий доробок вітчизняних вчених щодо окремих аспектів організації та здійснення правосуддя класифікувати на три наступні групи, що виокремлюються за

безпосереднім предметом: 1) наукові роботи, предметом дослідження яких є організація та функціонування органів судової влади; 2) наукові роботи, предметом дослідження яких є верховенство права; 3) наукові роботи, предметом дослідження яких є оптимізація функціонування судової системи в умовах реалізації вимог принципу правовладдя. З'ясовано, що комплексне застосування методологічного інструментарію дозволяє враховувати різні аспекти правосуддя, зокрема ціннісний, правоінтерпретаційний, системний, феноменологічний контексти та історичний розвиток системи. Аксиологічний підхід розкриває правосуддя через призму цінностей, які воно захищає, що дає змогу оцінити відповідність правової системи моральним нормам. Герменевтичний підхід є фактором розуміння смислів правових норм у різних соціальних контекстах, що особливо важливо для ефективного правосуддя. Феноменологічний підхід дозволяє врахувати суб'єктивний досвід учасників системи правосуддя, сприяючи глибшому розумінню функціонування відповідної системи. Системний підхід забезпечує аналіз взаємодії всіх елементів правової системи, а історичний дозволяє оцінити її розвиток у контексті еволюції суспільства. Порівняльно-правовий підхід забезпечує багатовимірний огляд судочинства в умовах правовладдя, дозволяючи адаптувати кращі практики та сприяти інтеграції у європейський правовий простір. Визначено, що процес формування національної правової системи в Україні розпочався з перших років незалежності, та передбачав серед іншого реформування царини правосуддя. Ключовими факторами, що сприяли модернізації системи судоустрою, стали політичні зміни та прагнення до демократизації суспільства. Євроінтеграційний вектор вимагав адаптації законодавства до європейських норм і вдосконалення правозастосування в Україні. Важливу роль відіграло впровадження принципів правовладдя та захисту прав людини, що стали основою судових реформ. Встановлено, що реформи правосуддя були зумовлені не лише внутрішніми політичними змінами (проте які мали визначальний вплив), але й вимогами європейської інтеграції, зокрема ратифікацією Європейської конвенції з прав людини. Аргументовано, що правові основи нинішнього стану організації та функціонування правосуддя закладено у 2016 році через прийняття змін до Конституції України та відповідних законодавчих актів. Ключовими аспектами таких змін стало обмеження політичного впливу на царину правосуддя (реалізація вимог принципу незалежності та неупередженості правосуддя); зміна сутнісного сприйняття правосуддя через включення до цієї сфери не тільки судоустрою, але й прокуратури та адвокатури (що вимагає переосмислення функціональної спрямованості кожної з вказаних інституцій та врахування ефекту синергії); виключення положення про «підпорядкування судді закону» та закріплення вимоги про обов'язок судді керуватися верховенством права; закріплення можливості ратифікації Римського статуту; закріплення бланкетної норми щодо альтернативної форми вирішення спорів.

2. The dissertation deals with the constitutional and legal aspect of justice under the rule of law. A number of provisions on the improvement of national law in the field of organization and functioning of the justice system are substantiated. It is emphasized that the existing scientific developments on the issue of the effectiveness of justice form a theoretical basis for the further development of both the theory and the rule of law practice. They allow to reflect on the key principles such as the judiciary independence, fair trial and accountability. An important result of such research is proposals for improving law enforcement practice, in particular, eliminating legislative gaps and improving procedures. However, permanent societal and technological changes create new challenges for the judicial system that require constant analysis. The urgency to adapt the judicial system to modern realities emphasizes the importance of proper constitutional and legal provision. The stability and compliance of the judicial system with modern challenges directly depend on constitutional and legal regulation. It is suggested that the scientific papers of domestic scientists regarding certain aspects of the organization and administration of justice should be classified into the following three groups that are distinguished according to the immediate subject: 1) scientific research, the subject of which is the organization and functioning of judicial authorities; 2) scientific studies, the subject of which is the rule of law; 3) scientific studies, the subject of which is the optimization of the judicial system functioning in the conditions of the rule of law requirements implementation. It has been found out that the complex application of methodological tools allows taking into account various aspects of justice, in particular, value, legal interpretation, systemic, phenomenological contexts and the historical development of the system. The axiological approach reveals justice through the prisms of the values it protects,

which makes it possible to assess compliance of the legal system with moral standards. The hermeneutic approach is a factor in understanding the meanings of legal norms in different social contexts, which is especially important for effective justice. The phenomenological approach allows taking into account the subjective experience of the participants of the justice system, contributing to a deeper understanding of the relevant system functioning. The systemic approach provides an analysis of the interaction of all elements of the legal system, while the historical approach allows to assess its development in the context of the society evolution. The comparative legal approach provides a multidimensional overview of judicial proceedings under the rule of law, allowing to adapt best practices and promote integration into the European legal space. It is determined that the process of the national legal system formation in Ukraine began with the first years of independence, and included, among other things, the justice sphere reforming. The key factors contributing to the modernization of the judicial system were political changes and the desire to democratize society. The European integration vector required adaptation of legislation to European norms and improvement of law enforcement in Ukraine. An important role was played by the implementation of the rule of law principles and the principles of human rights protection that became the basis of judicial reforms. It is found out that justice reforms were stipulated not only by internal political changes (which nevertheless had a decisive influence), but also by the requirements of European integration, in particular, by the ratification of the European Convention on Human Rights. It is argued that the legal foundations of the current state of the organization and functioning of justice were laid in 2016 through the adoption of amendments to the Constitution of Ukraine and relevant legislative acts. The key aspects of such changes were the limitation of political influence in the field of justice (implementation of the requirements of the principle of independence and impartiality of justice); a change in the essential perception of justice due to the inclusion not only of the judiciary, but also of the prosecutor's office and the bar into this sphere (which requires a rethinking of the functional orientation of each of the specified institutions and taking into account the effect of synergy); exclusion of the provision on "subordination of the judge to the law" and establishing the requirement that the judge be guided by the rule of law; securing the possibility of ratification of the Rome Statute; establishing a blanket norm regarding an alternative form of dispute resolution.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Пекарчук А.В. Правосуддя в умовах правовладдя як об'єкт пізнання вітчизняного правознавства. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 6. С. 157-161. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.06.27>
- Пекарчук А.В. Конституційно-правове регулювання правосуддя: структурно-функціональний аспект. Право і суспільство. 2024. №3. С. 46-51. DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.3.8>
- Пекарчук А.В. Конституційні засади правосуддя в державах Європейського Союзу. Правові новели. 2024. Вип. 23. С. 17-23. DOI <https://doi.org/10.32782/ln.2024.23.02>
- Пекарчук А.В. Позасудові форми врегулювання спорів як засіб удосконалення правосуддя в Україні. Прикарпатський юридичний вісник. 2024. № 3. С. 33-36. DOI <https://doi.org/10.32782/ryuv.v3.2024.7>
- Пекарчук А.В. Конституційно-правове регулювання правосуддя: сучасний стан. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2024. №85. Т.1. С. 225-230. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.1.31>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; проекти нормативно-правових документів; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: розвиток та удосконалення теоретичних та практичних положень, що сприятимуть вдосконаленню функціонування системи правосуддя в умовах правовладдя, зокрема в аспекті забезпечення справедливого правосуддя в Україні, що базується на верховенстві права, захисті прав і свобод людини, фізичних та юридичних осіб.

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U002485

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тагієв Садіг Рзаогли

2. Sadih Tahiev

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9338-4792

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Пенітенціарна академія України

Код за ЄДРПОУ: 08571788

Місцезнаходження: вул. Гонча, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Собакарь Андрій Олексійович

2. Andrii Sobakar

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7618-0031

Додаткова інформація: Андрій Собакарь - пАкадемия Google

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвинчук Олександр Іванович

2. Oleksandr I. Lytvynchuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3884-8595

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зозуля Євген Вікторович

2. Yevgen V. Zozulya

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8114-1133

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Остапчук Людмила Григорівна

2. Liudmyla Ostapchuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0515-0000

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Пенітенціарна академія України

Код за ЄДРПОУ: 08571788

Місцезнаходження: вул. Гонча, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Ніщимна Світлана Олексіївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Ніщимна Світлана Олексіївна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Назарко Світлана Олексіївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна